د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ٢٥- ١٣٤١

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې وليدله چې د ښاغلی سيد محمدايشان الحسينی الافغانی په ښکلی خط ليکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسينی د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وينا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پياوړو هنرمنانو لاس سره يو کړی ، او دغه ښکلې اوکلالۍ مجموعه ئې تخليق کړېده!
دلته دوه هنره سره يو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وينا په ښه خط ليکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ اوکامل مظهر وينم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري ليکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسينی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جميل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسينی دغه جمال آفرينی خو زمونږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمايندګی کوی.
اما د الفت وينا!
دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نخاکوي، دلته د قندهاری سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيداکوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د څنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټي پر پوله کښېني او په داسې وينا څنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره تړې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږيږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړيږي.

که چیرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایې یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپيدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	۱
ښکلا او هنر	۱-۳
دصلح نړۍ	۳-۵
مینه او دوستي	۵-۷
صلح کل	۷
ابتکار	۷-۸
ژوند	۸-۹
دمونشن دسفریوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰-۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲-۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳-۱۵
دوطن خاوره	۱۵-۱۶
سپین غر	۱۶-۱۸
په باغ کښي	۱۸-۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شکوه	۲۱
دژوند ډیوه	۲۱-۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهار فیض	۲۴
دخزان سندره	۲۵-۲۶
دمني خاطره	۲۶-۲۷
په وربل باندي ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت او مملکت	۲۸-۳۰
لوی افتخار	۳۰-۳۲
ویده ګوجر	۳۲-۳۳
ناخاپي کاني	۳۳-۳۷
ټکی اوریا	۳۷-۳۸
عاقبت	۳۸-۳۹
زما حال	۳۹
دامیدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰-۴۲
دوطن ترانه	۴۲-۴۳
دافغان ترانه	۴۳-۴۵
دیووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵-۴۶
دغیرت سندره	۴۶-۴۷
استعمارچیان	۴۷
علم او معنا	۴۷-۴۸
دپلار توره	۴۸-۴۹
نه ځي	۴۹-۵۰
ښکاري باز	۵۰-۵۲
زخمي زړه	۵۲-۵۹
دشاعرنظر	۵۹-۶۰
خه ګورم	۶۰
غریب ماشوم	۶۱-۶۲
خوارحسن	۶۲-۶۳
همدردي	۶۳-۶۴
حسن اونظر	۶۴-۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶-۶۷
دنازمېرمنې	۶۷-۶۸
په لیلی پسي ځم	۶۹
خومره به ښه وی	۶۹-۷۰
خه یم	۷۱
زما ګناه	۷۱-۷۲
زما خوب	۷۲-۷۳
انسان	۷۳-۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
څه جوړښ‌وه؟	۷۵-۷۶
عدالت	۷۶
دوه ماموران	۷۷-۷۸
دحق جذبه	۷۹
خاورې اوګردونه	۷۹-۸۱
فرداوملت	۸۱
علم اوپوهه	۸۲
سړیتوب	۸۲
همدردي	۸۳
سیاست	۸۳
بې قدري	۸۳
دیمرکراسي	۸۴
دروح اطمینان	۸۴
صبر	۸۴-۸۵
ددنیا قانون	۸۵
یوسف اوزلېخا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فکر او مینه	۸۶
آشنایي	۸۶
فکراوکار	۸۶-۸۷
بې خبري	۸۷
علت اوسبب	۸۷
دهقانه	۸۸
شعر	۸۸
مات کودړی	۸۸-۸۹
خوشحالي	۸۹
تور او سپین	۸۹
شعراو حکمت	۹۰
سپین او تور دیوان	۹۰-۹۱
حقیقت	۹۱-۹۲
ثواب	۹۲
دشاعرشعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتږو ل بتان ماتوي   دښايست بت ته سرټيټوي

له هرقيده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني   سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار   خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي
ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې توري زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپينوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي
مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنگ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړگی له جنگ اوجگړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي
زه له تاڅنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګبڼې مې نیسي
مینه په مابانده پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه ثنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچا راځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شوندې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسېدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندي فکرخاوندو دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته درېدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پېژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سړی هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودکېدې عمرخواردی

ګېدو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه تورېږي که ژوندون تورې تیارې کا

دنمرود په اورکې سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مايوسي لويه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده

په امید ژوندون ته ګورم که چړې راته تېرې کا

ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي

مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا

که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو

غلامان چې پیداشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېږکښې نیول دنوروخکښې

که په خوښه اورضاوي خه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کودې نه تعویذنه شکراني

که په ګل پورې سینه مږې بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني خومره ښه کاردی
هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه
شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې
پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو
ويني ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته
اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته
خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشيان پيداکړي
داتياره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبيابان
کړي شاعرته ګلستان

په خوروميوومرغان
په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه
ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي
که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده
که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی
دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی
چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان
آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس
داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر
داښايسته ښکلی زيور

ددهقان دکارحاصل دی
پرې پوهيږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکي ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخوړې، غوړې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې ميوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شې به ولې کم خورم

دوطن داعتلاترې يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې یې ناموتورته

په خولویې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپیټی
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروتره

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې ایښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته
څوک ټينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموډی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تول قربانېږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاورو پیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانديې له توروخاورو زرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلي هسې

ورې زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښتریې توري زلفي   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپیڅلی ښکاره کیږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحریې له کنډوه نمراخیږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپیڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګیږي

درنوستورودیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېرې   جروبې اوابشارونه

دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لرې سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي

دسپین غره تورې لښکرې دښترویې پیرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي

دسپین غره دپاسه څکه   تجلی شام وسحروي

نمر لا څرک نه وي وهلی   درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورڅخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شین سحراوشوروشرودمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي

هرطرف ته دبلبلوترانې وي

یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژونډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې څه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندې کړي په قفس کښې چې ويېره

بل په سره اوربانده نيسي چې کړيږه

کاشکی نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوخپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدليږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقريزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تباکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سرو ګلومینو نندارچیانو
هېروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسو ډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم
یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر
په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندې داسارته چې خوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند هيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به وچې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کانديې لرې

کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنياکښې يوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته

په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم

له قديمه په ډيوه بانديې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی

ځان ساتل له سوزيدونه مړه کيدل دی

ډيوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زموږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه

له سيزلو نه نجات دی زموږ مرينه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزې خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزې صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فيض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیايې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوايي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېدی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله
داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زیږیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبايلله
پاڼې رېږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سیلۍ ولګېدله
زېړې پاڼې چې رېږي خورالوېږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله
هغه پاڼه سیلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله
اوس کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله
له کابله د خوارانو کډې لېږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله
چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله
ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله
تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بداېان دې هم هواته هوسيږي

درروان دې ګرنډيوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله
زيړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي

په خزان کښې مې بهارکوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري خومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهيږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه کوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړې پاڼې راتوييږي
سورتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که یخ سیوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سیوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مایل شه
نرګس زېړشه له ارمانه شینکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شین شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه یوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نیاز دی
چاچې کړله سرلویي راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حایل شه
داخاکي تن چې چاخاوري کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا یل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې یې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې باڼه یې غشې
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیدادیوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوې ويالې اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدې وشريک يوې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وې
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لوېې وه نورڅه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې څورازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وڅه توپير
ماليارو په هرې ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی يوصحيح ملت و
لکه باغ يومملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ يودی که پوهېږې
که کوي بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه وروڼه لري بېل بېل نومونه

بېل رنګونه بېل غرونه بېل خويونه

مګر دواړه اوسېدونکی ديوکوروي

ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه

چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه

په ډېري لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه

خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه

کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی

له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره

داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره

دحق ګټلواودخپلې آزادۍ دپاره

دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره

هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي

په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی

دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی

دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی

په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمړګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مړګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادی دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم

دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تیټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوړباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوړنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجروزیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوجرو ځکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
کوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دوارو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب وبوورنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دوارومېنې وزیرېدلې
سپورمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ کوجرکړې مېښ کتۍ ټولې
له خپلومېنولاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راورینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼی ***

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی خوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمي چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دي حال کښې هم زه روغ نه پاتي کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړان
بل پري غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کاڼی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلاري مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسېږي درته هرخه لړاوډېر
دهغه سبب وي پېټ درنه ياهېر
ته يې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه يې دتقديرله پېټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسېږي
اورله خپلې لمن شامدام لګېږي

ښه رسېږي درته تل له لويه خدايه
چې راضي نشې هېڅکله له همايه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقديرپه کاروباندې نېک ګمان شه
چې سړی لږخه په فکردتحقيق شه
خپلوتېرولوحرکاتوکښې عميق شه
ورپه يادشوه يوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ويوکانې له خپل بامه
يوناخاپه ولوېدلې په چابانډې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکانې وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره يې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ويشتلی بې ګناه
لاس يې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهريې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ويتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نويې کانې له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي ځوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې لګېږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولې اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبیراوانتظام لري جریان
بې احتیاطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقدیرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې ولیدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبددانسان تېرول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله څنې زیات
یوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تېت وپاس
په احتیاط خوځوه دلته پښه اولاس
څه چې وکړي هغه به ربې تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ویل
داحسان جزابه ووینې احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووینې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپــــل خــــدای ســــره اخــــلاص پــــه زړه کښــــې ســــاته
لــــه مخلــــوق ســــره يــــې هــــم کــــړه مينــــه زياتــــه

تکۍ اوريا

تــــادکوم فرعــــون دظلــــم ســــحرمات کــــړ
چــــې پــــه لاس کښــــې ګرځــــوې ښــــکلی امســــا
د کاغــــذ پــــه ګــــل بلبلــــې نــــه ټــــولېږي
راشــــه پرېــــږده نورکارونــــه دريــــا
اورلړونــــی غونــــدې ســــوی اوتــــک تــــورېږي
اميدمــــه لــــره دخپلــــې زرغونتيــــا
ښــــه اوبــــدحق ونــــاحق چــــې معلــــوم نشــــي
تــــوره شــــپه ده ورتــــه مــــه وايــــه ســــبا
چــــې لــــه نوکــــه ترکوټيــــه ټــــول غــــرض دی
دانســــان پــــه نــــوم يــــادېږي ځــــه بــــلا
خپلــــه ګټــــه اوضررخيروشــــربولي
دانســــان دقضــــاوت دغــــه معنــــا
انســــان څــــوک دی زه يــــې دومــــره پېژنمــــه
چــــې حيــــوان نــــه بېلــــوي ځــــان پــــه وينــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو
نوم پرې کښېږدي درواونارو
عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول ديوه بل په هغه دا
ګله خوښ ګله غمجن ګله حيران شم
دادنياده ګډه وډه تماشا
په حرامونارواسرې ته ورشي
څه لولۍ اوبې حياده دادنيا

عاقبت*

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي
چې خواران اوغريبان چاژړولي
نن سبا به داقبال له تيلی کوزشي
چاچې سترې اوستومانه ځغلولي
زمانه به يې دنورو خندنی کا
چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي
له دې خرآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزماني واړه ښاغلي
دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې
بيا له نازه راکوزېږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپېرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي

ځکه مازږه بل عالم پوري ترلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه
خومره ډېرکارلرمه

يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه
بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه
غره اوصحراکښې يمه

واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه
يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي
په لارکښې نه درېږي

زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه
خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا
هم راډيوپرې ګويا

زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه
ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال
اودخپل جاه و جلال

زه هيڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه
دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی
زياراوزحمت ويستلی

کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه
پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا*

نوی دوردی راغلی — یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتي کېږي — چي دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده — رڼا یي دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرکوره — نوی هوا وینم

تحول دی چي رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چي ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښي — نوی پیغامونه
معلم دزماني تل — راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی — شاګردان یي ولسونه
تاخه زده کړه له دي عصره — ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دي ډېرنـږدي دی چي به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلي چي احوال دي معلومېږي

سوال ل دمرګ او دژوندپېښ دی — مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یي په تیاره کښي — نورسپوږمی ته ځي روان دي
داسي ژونددی ستا په برخه — چي نورتېول تري ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګي — چي ته څه یي نورڅه شان دي

ستا په مخ کښي لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانډي

لمره!*

په سپین مخ دي دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دي زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې میوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شیلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لس ویونم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوی په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثارودکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیـــــــــــــدلی دی بامیـــــــــــان اوهـــــــــــــدېه دواړه
درتـــــه ګـــــوري هنــــدوکش پـــــه هســــکه غـــــاړه
خیرخانــــــه ده کـــــه غزنــــي کـــــه ســــرخ کوتـــــل دی
منـــــدې ګـــــک اولښـــــکرګاه روښــــــان مشــــعل دی
وه زمـــــونږ ډیــــــوه پـــــــه هروخــــــت کښـــــې روښـــــانه
درویـــــــزه کــــــړی هرچــــــازمونږ لـــــــه خوانــــــه

دوطن ترانه

وطـــــــــــن دی کورزمـــــــــــونږ دســـــــــــترګوتورزمونږ
اوبـــــه یــــــې دي لکــــــه شـــــودې دخپلــــــې مورزمـــــــونږ
وطـــــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ
دوطــــــــن خـــــــاورې دي زر، تـــــرې پیـــــداکېږي ثمـــــر
دی نمـــــک خـــــوردې وطــــن پـــــلاردی کـــــه مـــــور زمـــــونږ
وطــــــــــــــــن دی کورزمــــــــــــــــــونږ
کـــــه یـــــې آبـــــاد نکړوخپــــــل ځـــــان بـــــه ښــــاد نکـــــړو
ددې کالـــــــــه ده خرابـــــــــې یولـــــــــوی پېغورزمـــــــــونږ
وطــــــــــن دی کـــــــــــــــور زمـــــــــــــونږ
پـــــــه کاراوزیـــــــارد هرچـــــــا جـــــــوړیږي ښـــــــکلی دنیـــــــا
دوطــــــن ســــــترګې منتظــــــرې دي پــــــه لورزمــــــونږ
وطـــــــــــن دی کـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بایدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوییږو په دې مینا مستیږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

د افغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې

ځای دې دده وي دقام لیموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان یې

له غلیمانو دې په امان یې

ته دې سرلوری تل په جهان یې

زمونږه ځان یې په مونږه ګران یې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین یو د حق په خوایو

دښمن دظلم دناروا یو

آزادي ستاتو آزادي ستایو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدایو

نه ظالمان یونه مظلومان یو

ښاغلی نسل مونږ دافغان یو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوري وچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوند دون ګران دی
دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې
لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوند دون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو
په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوند دون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو   هم ما لوزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره   دآزادی دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زرور ورکوو
تجاوزنه کوویه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو
دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددي وي   خواروبرباد دي وي
مونږ دپنجري اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشال ل دپاکستان لري

سیسی ولي هوسۍ ولي وزې وزې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوتې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېې خطانه درومي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپينه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ يې ژيړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتياجه نه خلاصيږي بل ته اړدی
که اغوستی يې پوټکی دسموروي
خلق يې پيژني له سترګوچې ګيدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظيم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وينم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونيکونو ياد ګار
توريالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تيکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
يو وخت يې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم يې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس يې وينم
په ډېروزړونوکښې يې ايښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزیده ورځینې
په غزاګانو کښې یې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ایښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هېڅ په کارنه ده وخت یې لاړه تېرشه
خوته یې بوله تاریخي افتخار
چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونــدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼایي دلمر شغلونه نه ځي
دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډیوونه نه ځي
څو قرنه کیږي توره لاس کښې د افغان وینمه
د توري بریښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي
دپلار نیکه څنګ کښې موتوري معلقې وې تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي
دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا
دتوري قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي
د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو
د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبـــې زمــــونږ پـــه زړوكښـــې كـــه مـــړې شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـكرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل كـــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

كـــه پـــه برهـــان اودلايلوفيصـــله ونشـــوه
غوڅـــه اوپرېكـــړه دچړوتورولـــه خولونـــه نـــه ځـــي

ښكاري باز*

بـــازنيولی پـــه منګولوكښـــې سيســـی وه
خونـــدوره مـــزه داره ښـــه مـــړی وه
چـــې يـــې راوړه خپـــل خاوندتـــه ســـلامته
بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه
چاويـــل ورتـــه چـــې ای بـــازه نادانـــه
څـــه ليـــدلی تالـــه لاســـه دانســـانه
چـــې پـــه لاس كښـــې وركـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه
ورتـــه نيســـې دهواپرنـــدګان تـــه
ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا
ولـــې وركړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا
تاپخپلـــه ولـــې نـــه خـــوړه هواكښـــې
پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاكښـــې
لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه
څنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه ډېـــراخلاص تـــه
قـــدرت تـــاله دركـــړی لـــوی وزرونـــه
ستـــا پروازلانـــدې خـــدای كـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشي تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شي ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلي تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع ده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هېڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښي تیټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(۱)*****

زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولي وینې درنه څاخي   ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه   ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی   دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي   که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږي دسروګلوپه چمن کښي
خو شحالیږي نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښي

څه ارماندافسوس لري ته   ولي شپه او ورځ څوریږي
راته ووایه څه غواړې   په څه باندې خوشحالیږي
په کوم ښکلي مخ مین یې   که دچاپه غم کړیږي
له اسمانه دي زړه شين دی   که انسان څني وېریږي

چې نه خوب نه دي خنداشته په نفرت ګوري انسان ته
مروري له هرچانه په حیرت ګوري اسمان ته

۱:: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښي نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښي راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو　　التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه　　مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه　　له پیمخې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه　　یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړې　　که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښې　　وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې　　په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سورې　　دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورخه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه خودي توان دی　　وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وری　　که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن　　په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي　　ورورد وروریه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده　　که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې　　ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی　　مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کیږدی ده　　یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه　　په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی　　طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه　　ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سروینو څه نشته　　دشپوورځو په میناکښې
دسروینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده — پکښې سوزي عالمونه
په هرلوري هره خواکښې — لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي — ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! — په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې — ژروونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه — نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره — دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه — یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي — بلبلان بباغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري — لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه — بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې — په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مروځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو — رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخې نشته — ددي خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه — دهوا خپووړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته — نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه بنایسته بشکلی مخونه

ددي عصرانسانان اوس — لیوونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې — میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن — دفولادونهنګان شول
دخوري مرۍ دپاره — پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې — دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده — لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي — که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته — چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
ځوک له لورې هلاکیږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کیږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړي   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورډبل ورورمال ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزره کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اوریدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
ځویې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورودې   پخپل حدکله دریږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډیږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   ژوندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصیدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
مال وسریې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادې اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوپاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تیرې داتعلیم کړې ژمې اوړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيددی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوخېږي

توره حق اوحقيقت دی   شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف يې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحياکېږي

توريالی په حضورکښې سرتېټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دنياکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلې توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلې   په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتې سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام يې   په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
يا ددين اودنيا ګټه   يا له خدايه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي يي مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښي چي تېرشوي تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه چي هرځه جهانګيران دي

ټول د توري په رڼا کښي خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وي په ځانګوکښي هيڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروي نه له شخړودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښي و يکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښي يي ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه څه دپاره خپلي مورداسي روزلي

که په وهېږې زما وروره! دهمدي ورځي دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

بي دتوري له سپين مخه په بل مخ چي مين نشي
ستا به فرق له ځاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه مونږ ته په پاتي داقانون دی
چي دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښي ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښي ماليدلی دامضمون دی

„مرني دي چي يادېږي په سندرواوپه وير“
دهرنشي ورکولی دتېري توري تاثير

لکه غريه هسکه غاړه له آسمان لاندي اوسېږه
که ږلي اوتندراوري له خپل ځايه مه ښوريږه
بي له خدايه بل له هيچا اوله هيڅ شي مه ويرېږه
په سخت زره ددښمن مخ ته ځای په ځای ټينګ ودرېږه

(۱) الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده که اسلام اودینداري ده
تقاضادزماني ده اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی که غیرت ایمانداري ده
ددې تولوای پښتونه تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېره واږه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لویه خدایه که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوخوواږودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو امیدواردننداري دي
دچاماال اودولت خوښ دی په دنیایې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه ی زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښي یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښي   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بېلیږي نشته تاسوکښي بېلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په رګوکښي یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غږیږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بېل رنګ کله دوه وروڼه یوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتېریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګریږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه ببرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خواره اشعاربه   پښتنو په خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښي هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردي وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دناداران په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفـــــــاني دریــــــاب ګڼـــــــي دمظلـــــــــــوم اوښـــــــکې
ددنیـــــــــا بحرډنـــــــــــــډوکی ورتـــــــــــه ښـــــــــکاري

چـــې خپـــل نفـــس نشـــي وژلـــی کـــه ســـل وژنـــي
نــــــا توانــــــــه ویرنـــــــــدونکي ورتــــــــه ښــــــکاري

ددنیــــــــــــا فــــــــــــاني عیشـــــــــــونه نعمتونـــــــــــــه
دســـــــپي مخکښـــــــــي پــــــروت هــــــډوکی ورتــــــه ښــــــکاري

څه ګورم***

ګـــــورم جهـــــان کښـــــي څـــــوک کعبـــــه ځینـــــي بوتـــــان جـــــوړوي
غلطـــــه پوهـــــه لـــــه ســـــړی ځنـــــي شـــــیطان جـــــوړوي

دســـــړوکاردی چـــــي دخپـــــل وطـــــن کارونـــــه کـــــړي جـــــوړ
جونـــــه اوپېغلـــــي ســـــینګارونه کـــــوي ځـــــان جـــــوړوي

تهـــــذیب ضـــــروردی نظافـــــت اوښـــــه لبـــــاس دی پـــــه کـــــار
فېشـــــن چـــــي زیـــــات شـــــي لـــــه ځلموبـــــازینګران جـــــوړوي

دودانـــــــی امیدلـــــــه هرچانـــــــه کېـــــــدلی نشـــــــي
لـــــــه خاوروګټوښـــــــه کورونـــــــه معمـــــــاران جـــــــوړوي

چـــــي انســـــاني رڼـــــا پیداشـــــي پـــــه مغزوکښـــــي دچـــــا
هغـــــه کوښـــــښ کـــــړي پـــــه عـــــالم کښـــــي انســـــانان جـــــوړوي

ډېرتفـــــاوت شـــــته پـــــه انســـــان کښـــــي دمعناپـــــه لحـــــاظ
واړه مشـــــغول دي ځینـــــي ځـــــان ځینـــــي جهـــــان جـــــوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی
نازیي هیڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله
کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوري خبري
خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هیڅوک ورته نه ګوري په مینه
دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هیڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي
لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه
لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هیڅ نه دی کتلی
دلویانو مجلسوته کله هیڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي
کبرجن هواته ګوري چې یې هیڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مينه محبت هركله ګوري

دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي

زه يې نوم درته اوس ښيم ته ښه فكرپكښې وكړه

دلته فكرهمدغسې له نظره دى لوېدلى

خوارحسن***

په زړوجاموكښې ماوليده حوره

دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره

په ښايست كښې لكه مياشت وه نوراني

په ښه خوى كښې پرښته وه آسماني

په نسب وه له هرچانه معتبره

په حسب باندې مېرمنونه بهتره

نه پوهيږم تقاضاوه دآسمان دا

اوكه خوى ياطبيعت ودانسان دا

چې داهسې شان بشره ښايسته له لمره

غورځولى زمانې وه له نظره

ديوسف دغلامۍ يوښه نظيرو

په رښتياچې دهمدغه خوب تعبيرو

راته ويلې يې دحال په ژبه باندې

غريبي په سړى هسې چارې كاندې

قيمت نلرې ښايست دمزدورانو

نه ښه خوى لره څوک ګوري دخوارانو

خداى راكړى ښه صورت ښكلې سيرت دى

خودخوارحسن لره قدرلږ قيمت دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه ليدل کيږي
حقيقت زاړه لباس کښې رټل کيږي

ډېرزماپه څېرښايسته ښکلي ښاغلي
مدام وينځي دپردوکالي ناولي

بل شى نه دى عاجزي اوغريبي ده
چې په بد نظرکتلى هرسړي ده

هنرونه پټېوي دانساناناو
خاوري مښي په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړى په ښه لباس شي عاليقدره

ډېرښه خلق په دنياکښې خواروزارشته
بډايانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپين سپېڅلومه غوليږه
بې پرواله خاکسارانو مه تيريږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق ماليدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چينجى اوسي دوريښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي رياکار سپينه رداکښې

ديوسف څيروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زليخاده

راځئ! څيرې کړو دابښې جامې رنګينې
پکښې وګورو څيرې ډېرې ننګينې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږى له هرچاسره

سل پتنګان سوزي ديوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وريځې په آسمان کښې بيا
څه ژړاملګري ده دژوند يوې بربښناسره
ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسې بې غمي دي خداى په هېڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن اونظر*

دړانده بډاى په کورکښې ښايسته ښکلی لېلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه
ډېوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوى بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظارډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال ل دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که ناييناوه

بهای*

يويې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوککره يې وره ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډيردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وري دي يوه بې بې مړه ده ډيره

کوټه توده ده تشناب تودی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي ډکابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څخېدلی تري پېره ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوردی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډيره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اورېده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په دېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته مورپه یونظروښوده
له ګرېدلومخکښې په پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دمورپه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې ایښې داشین خال ستاپه جبین دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښېږي يې سل زړونه دي پيلي

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی
جوره شوی يې دلمرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی
سورسالودي سره لمبه ده نه په وهيرم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی
دجمال پرښتې ته چې جوړولې
ورلېږلی چاسلام چا آفرين دی
معجزه ته دقدرت اودخلقت يې
په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی
خدای دي ساته په امان له بدو سترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازمېرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره
تاپه مستۍ کښېږي امېل وشکاوه له ياره سره
موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي
ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبـــــي خـــــواره خــــواري کورکښـــــــپ څـــــه نـــــه دي پـــــاتې

مـــــه کـــــوه لـــــوبې لـــــه درهـــــم اولـــــه دینـــــاره ســـــره

دلتـــــــه دښـــــــځو پـــــــه ســـــــرخاورې دي دنـــــــازمېرمنې

تایارانـــــــه ده اچـــــــولی دنیـــــــا داره ســـــــره

خبـــــره نـــــه یـــــې ســـــتاپه خویندومیندوڅـــــه تېریـــــږي

ستاســـــروکاردی تمـــــام عمرلـــــه ســـــینګاره ســـــره

زمـــــونږ لـــــه حالـــــه ځـــــان خبرکـــــړه پـــــه مـــــونږ زړه وســـــیزه

دتـــــن جـــــامې ســـــوزي زمـــــونږ ســـــتاله ســـــیګاره ســـــره

عـــــیش وعشـــــرت دومـــــره ډېرپریـــــږده دوطـــــن مېرمنـــــې

مینـــــه پیـــــداکړه دخپـــــل کورلـــــه کســـــب وکـــــاره ســـــره

یـــــوزړه پـــــه لاس کښـــــې ونیســـــه نورزړونـــــه مـــــه ځـــــوروه

مناســـــب نـــــه دی داخویونـــــه لـــــه دلـــــداره ســـــره

پـــــه ســـــراوما ل چـــــې دوطـــــن خـــــدمت تـــــه نـــــه وي تیـــــار

مـــــه ګـــــوره هـــــېڅ دهغوخلقـــــو لـــــه ربـــــاره ســـــره

ورســـــره مـــــه خانـــــده!چـــــې خانـــــدي پـــــه خوارانوبانـــــدې

دنازخنـــــداکړه دوطـــــن لـــــه خـــــدمتکاره ســـــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلی پسې ځم*

مکږه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواږه نه پيژنم يم دماشوم په مثا ل
خوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چـــــې زه حيــــا کــــــړم او تـــــه شــــوخي کـــــړې
زه جرئــــــت نکـــــړم خوتـــــه مســــــتي کـــــړې
شـــــــــې مهربانـــــــــه اودلـــــــــداري کـــــــړې

خــــــومره بــــــه ښــــه وي، خــــــومره بــــــه ښــــه وي
چــــــې مــــــې حياشـــــــي لـــــــږ غونــــــدې لــــــرې
زه درنـــــــزدې شــــــم تــــــه وايــــــې لــــــرې
درتــــــــه شــــــروع کــــــړم دعشــــــق ســــــندرې

خــــــومره بــــــه ښــــه وي، خــــــومره بــــــه ښــــه وي
چــــــې ســــــتا پــــــه غــــــاړه وي امېلونــــــــه
زه دې وربــــــــل کښـــــــې ږدمــــــــه ګلونــــــــه
تــــــه راتــــــــه وايــــــــې دزړه حالونــــــــه

خــــــومره بــــــه ښــــه وي، خــــــومره بــــــه ښــــه وي
چـــــې درتــــــه وايـــــم پـــــه مـــــاېې ګرانــــــه
لـــــه ټـــــول عالمـــــه لـــــه درســـــت جهانــــــه
تــــــه وايــــــې نــــــه يــــــم دومــــــره ارزانــــــه
خــــــومره بــــــه ښــــه وي، خــــــومره بــــــه ښــــه وي

چــــــې شــــــم ببخـــــــوده اوهرخـــــــه وايــــــم
ډېـــــــره دې زياتــــــه لــــــه حــــــده ســــــتايم
تــــــه راتــــــه وايــــــې چــــــې زه خوســــــتا يــــــم
خــــــومره بــــــه ښــــه وي، خــــــومره بــــــه ښــــه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه يم*

زه بل څوک نه يمه اولاددغريبانويمه

سکنی وروردعاجزانو دخوارانو يمه

يمه له خاورونه پيداخورمه له خاوروپيدا

دلاس نيالګی ددې غريبودهقانانويمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وايه

ډېروېربدلی له نامه دصاحبانويمه

چې ورته بل نيسي اوبه نورېې بې آبه غواړم

وينوته تږی زه دداسې بادارانويمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانويمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډيوولنه پتنګانويمه

چې شپه او ورځ په خوارغريب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه يم خادم دخادمانويمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي

نه مې چاته ورک شه ياګم شو! کله ويلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نيسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغونډې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه
نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګو که دزړه ده نه پوهیږمه
بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه
نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه
نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه
پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهیدلي دي

داچې ډیرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم
ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلیدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي
ماغلامانه ذهنیتونه پیژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل
ډیرپه دغه شغل ریاست ته رسیدلي دي

زما خوب*****

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی
ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهار په غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی

تعبیرې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشوندودپاسه مې پېزوان لیدلی دی

زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوخورنکه زندان لیدلی دی

که هریورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان*

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه

تیټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروکټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم

ټول حیوانات مې دې تابع ماسلیمان وګڼه

تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلېږي

دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې ديوې مندې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم
زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې ليوني ډېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه
څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجما ل ډېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړخپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاورونښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظرمحبت ولیدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپلــــه لاســــه بتــــان جــــوړکړم بنــــدګي يــــې کــــوم

باطــــل خــــدايان راتــــه دوهــــم لــــه مضــــمونه جوړشــــوه

نــــه وم خبرچــــې ځــــه کــــوم دځــــه مقصــــددپاره

رانــــه پــــه لوبوکښــــې اتــــوم ځخــــه بمونــــه جوړشــــوه

عدالت***

فــــرق دحــــق اودبــــاطلولوی حکمــــت دی

ددمــــاغ اوزړه همدغــــه عبــــادت دی

چــــې صــــادق اوخــــاين بېــــل کــــړي يولــــه بلــــه

اوس پــــه کــــار مونږتــــه همــــدومره بصــــيرت دی

بــــې لــــه علمــــه بــــې لــــه عدلــــه بــــې لــــه رحمــــه

پــــه چابانــــدې رواکلــــه حکومــــت دی

کــــه مــــې ځــــوک پــــه لښــــته ووهــــي ظــــالم دی

کــــه قــــانون مــــې غوځــــوي ســــرعدالت دی

ديــــوه شــــخص نــــوکري خــــوغلامي ده

لــــوی عــــزت دخپــــل وطــــن اوقــــام خــــدمت دی

چــــې خپــــل ځــــان ګڼــــي خــــادم دخادمــــانو

پــــه دې رازښــــه پوهېــــدلی نــــن" الفــــت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي
تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي
د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي
پخ کړې يې پيتې وي دوی شوروالي موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي
ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي
دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښوروا وي
په مياشت کښې دي يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي
يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی
دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دایې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریووایي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه یې کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهیږم څه پرې کیږي

سم نشي دربدلی ډېرکریږي اوتیتیږي

سرتیټ غاړه کږه شي لاس سیني نه نه بیلیږي

اوضاع اوحرکات یې تیټ اوپست رامعلومیږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستا یودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپیژنووطن رڼا کړو

ترخوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وینښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحـــق جذبـــه ده چـــې پـــه ځـــوی دپلاربوتـــان مـــاتوي

يـــوه ســـېري بانـــدې طلســـم دجهـــان مـــاتوي
دســـکندرله ســـده تينـــګ دی يوپـــه ســـله تقليـــد
دارازســـدونه خاونـــدان دتينـــګ ايمـــان مـــاتوي
دخـــوف اوطمـــع محبـــت اوعـــداوت قيدونـــه
کـــه هرچامـــات کـــړه هغـــه مکردشـــيطان مـــاتوي
دافلاطـــون پـــه حکمـــت نـــه کيـــږي دحـــق پالنـــه
لښـــکر دظلـــم ومعصـــيت ابـــن عمـــران مـــاتوي
پـــه عقـــل نشـــي لـــوی کارونـــه پـــه جـــذباتوکيږي
بدنظامونـــه دجنـــون اوعشـــق طوفـــان مـــاتوي
دپلارنيکـــه پـــه قـــدم مـــه ځـــه حقيقـــت پســـې ځـــه!

هغـــه دودپربـــرده چـــې حکمونـــه دقـــرآن مـــاتوي

خپلوپردونـــــه مجردشـــــه لحاظونـــــه مـــــه کـــــړه
دحـــــق ورمېږمراعاتونـــــه دانســـــان مـــــاتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

کـــه ځنـــدې کلـــه جـــامې خپلـــې لـــه خـــاورو

تـــه پـــوهېږې؟ چـــې ګردونوکښـــې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښندلي په ښووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوخت باندې يې پروت دلارې ګردو
ماوې ښه دې ولېدل په دې جهان کښې
ويلې دومره ښومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاورښوه پيداډېرعالمونه
چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه
يوښوورځې يې دژوندسندرې ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو
دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه
په قرنوقرنوځملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډیروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیرنده ددغسې کتووده

سړیتوب

دتوتیانو له وینادامعلومیږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کیږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکرباندې کارکول دی
خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هېچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديموكراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسي ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايي غواړې زما جانه
په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي

یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي

بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړي

یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځ سحروي په خنداکښې

داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې

چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي

لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده

ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده

که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده

که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبريږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانـزدې کيږي کـړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپيغلومنګي خپل ډکول
يومنګی دډکېدووخت کښې ويل
تږي نه يواوبه ځکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو ترږوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پېره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان
چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست
تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهاروږمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپيداشو
فکر او ذوق سره يوځای شوه ښه نظرپيداشو
ښايست يې وليده دعشق پکښې اثرپيداشو
له دغوټولونه بياشعراوهنرپيداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ويلې زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمې کړم
يوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې ګودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېندبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميدې څوک له مانه هېڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی

ژوند دپاره ډیرضروردا حرارت دی

مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته

دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثرشته

په جهان کښې دي ضروردواړه خیزه

ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

مالیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین اوتوردیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امید کیږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لټوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایي خوشبویي بویه دوړلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینــــــــې نـــــــوروايي لـــــــه ډيــــــرې زړه تنګــــــــی نــــــه
زړه يــــــې چــــوي اوګرېــــــوان يـــــې څيـــــرى کېـــــرې

ثواب

دبـــــــــــــــډای ثـــــــــــــواب دوړی مــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــواب روژې خـــــــــدای تـــــــــه نيـــــــــو ل دی
غــــــازي وژنـــــــې بـــــــل ســــــړی ثـــــواب دپـــــاره
دشــــــــهيدثواب خپـــــــل ځـــــــان پـــــــه بـــــــل وژ ل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښــــــې فکـــــردوطن پـــــه زړه کښـــــې مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلــــــــــم لـــــــــوی دښـــــــــمن دازادی طرفـــــــــدار
پـــــــه حـــــــق ويلومـــــــاتوي بـــــــت اوطلســــــــــم دډار
شـــــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.

همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱٦- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پیښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پیښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library